

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 384/2023
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр 1039/19 од 03.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 69/22 од 25.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр 1039/19 од 03.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 69/22 од 25.01.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К бр 1039/19 од 03.12.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 4 месеца и истовремено одређено да се казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а на основу члана 63. КЗ одређено је ће се у случају опозива условне осуде, окривљеном АА у казну затвора урачунати и време provedено у притвору од 01.06.2019. године до 24.09.2019. године.

Истом пресудом на основу члана 89а КЗ окривљеом АА изречена је мера безбедности забране прилажења и комуникације са оштећеном ББ на удаљености мањој од 100 метара око места становања или места рада у року од 1 године од дана правноснажности пресуде.

Наведеном пресудом на основу члана 264. став 1. ЗКП, обавезан је окривљени АА да накнади трошкове кривичног поступка и то: 800,00 динара не име довођења из ОЗ Нови Сад на главни претрес и износ од 13.309,20 динара на име урађеног

психолошког вештачења од 03.09.2021. године, укупно 14.109,20 динара, као и да плати судски паушал у износу од 5.000,00 динара, све у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, и констатовано је да имовинскоправни захтев није постављен.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 69/22 од 25.01.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА, његовог браниоца адвоката Горана Карадаревића и Основног јавног тужилаштва у Новом Саду изјављене против пресуде Основног суда у Новом Саду К бр 1039/19 од 03.12.2021. године, па је првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Карадаревић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, а из образложења произилази да је захтев поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или да исте преинаичи и окривљеног ослободи или блаже казни.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у коме се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи, да се у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде не стичу битни елементи кривичног дела за које је оглашен кривим, јер је чланом 194. став 1. КЗ прописано да се радња извршења овог кривичног дела састоји у угрожавању спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана породице (окривљени је оглашен кривим да је „угрозио спокојство и душевни мир члана своје породице“), при чему је угрожавање означено трајним глаголом и подразумева континуиране радње или једну радњу са трајном последицом, а нижестепени судови су у конкретном случају, то кривично дело поистоветили са кривичним делом угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, које подразумева једну радњу и последицу која је дефинисана тренутним глаголом („ко угрози сигурност“), па је на тај начин на штету окривљеног повређен закон.

Одредбом члана 194. став 1. КЗ, прописано је да ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.

Одредбом члана 112. став 30. КЗ, прописано је кад је радња кривичног дела одређена трајним глаголом сматра се да је дело учињено, ако је радња извршена једном или више пута.

Из изреке првостепене пресуде, у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости, произилази да је окривљени АА у време и на месту ближе описаном у изреци, „претњом да ће напасти на живот или тело, те дрским или безобзирним понашањем угрозио спокојство и душевни мир члана своје породице, своје ванбрачне супруге оштећене ББ и то тако што је када се са оштећеном нашао у центру града, а по претходном договору да оштећена дође са децом како бих одвезао код себе у ..., оштећеној након увреда да је никаква мајка и да није за децу, да ће јој због тога „узети“ децу, запретио речима: „Неће те више бити, један метак, један евро“, што је код оштећене посебно изазвало страх за њен живот, а имајући у виду да је и у ранијем периоду у више наврата истој претио на исти начин“.

Радња извршења кривичног дела из члана 194. став 1. КЗ, дефинисана је последицом (последична радња извршења) и одређена је трајним глаголом, па се у смислу одредбе члана 112. став 30. КЗ сматра да је дело учињено ако је радња извршена једном или више пута, при чему радња извршења кривичног дела садржајно може бити различита, али се мора тумачити у контексту начина извршења кривичног дела. По налажењу Врховног касационог суда кривично дело насиље у породици из члана 194. КЗ може постојати и онда када је радња извршења предузета само једном, уколико је објективно подобна да доведе до угрожавања спокојства телесног интегритета или душевног стања пасивног објекта – оштећеног, као што је у конкретној ситуацији случај.

Из изреке првостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев, произилази да је код оштећене понашање окривљеног изазвало страх за њен живот, имајући у виду да је у ранијем периоду у више наврата претио на исти начин, а чињеница да је у изреци наведено да је окривљени угрозио „душевни мир члана своје породице“ по налажењу Врховног касационог суда представља незнатну терминолошку разлику у односу на „угрожавање душевног стања члана своје породице“ како је то прописано чланом 194. став 1. КЗ, па се у радњама окривљеног стичу сви битни елементи кривичног дела за које је оглашен кривим.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у коме се указује на повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, одбио као неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је изрека првостепене пресуде неразумљива, чиме указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, као и да из исказа вештака не произилази да је оштећена усвојила животни концепт „жртве“ – да је инфорионорно несигурна и да има посттрауматски стресни поремећај, али да је склона пренаглашавању реалних догађања, на који начин се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што све у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописане разлоге због којих је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је захтев у овом делу Врховни касациони суд одбацио као недозвољен.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**за Председника већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**